

නිල් පිහිනුම් කකුළු පුවත් හසුන අංක 15

ශ්‍රී ලංකාවේ නිල් පිහිනුම් කකුළු ධීවර කර්මාන්තය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (එෆ්අයිපී) (FIP) ජාතික ධීවර ආයතනයේ කකුළු කවුන්සිලය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු ආහාර අපනයනකරුවන්ගේ සංගමය විසින් 2013 මැයි මාසයේදී ආරම්භ කරන ලද අතර නිල වශයෙන් ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා විසින් නොවැම්බර් මාසයේදී දියත් කරන ලදී. එෆ්අයිපී (FIP) යනු ත්‍රෛපාර්ශ්වීය මූලපිරීමක් වන අතර එය ධීවරයින්, මුහුදු ආහාර සමාගම් සහ රජයේ ආයතන එකට එකතු කර ජීව විද්‍යාත්මක හා පාරිසරික තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සහ පෝෂ්ඨ ඛනික සහ මන්නාරම් ද්‍රෝණිය ආශ්‍රිත නිල් පිහිනුම් කකුළු ධීවර කර්මාන්ත කළමනාකරණය කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ නිල් පිහිනුම් කකුළු නිෂ්පාදන සඳහා සැපයුම් දාමවල සාධාරණය හා වගකීම සහතික කිරීමට ද එෆ්අයිපී (FIP) ක්‍රියා කරයි.

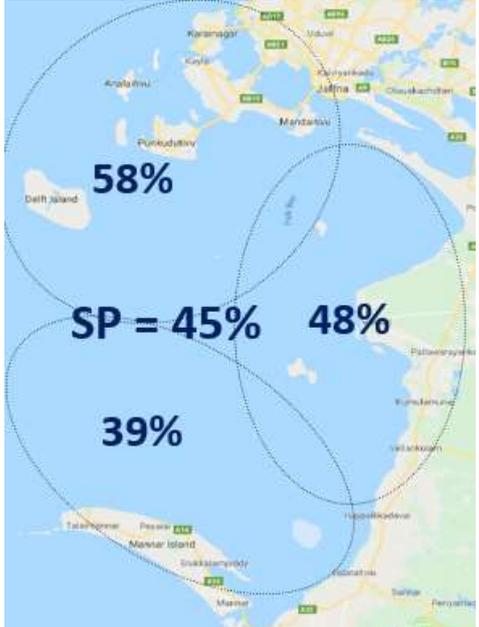

පෝෂ්ඨ ඛනික සහ මන්නාරම් ද්‍රෝණියේ පිහිටි නිල් පිහිනුම් කකුළු ධීවර කර්මාන්තය ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති එකම ධීවර කර්මාන්තය සහ මොන්ටෙරේ බේ ඇක්වාරියම්හි සිඟුඩ් වොච් වැඩසටහනෙන් (2018 දෙසැම්බර්) හොඳ විකල්පයක් ලබා ගත් දකුණු හා ගිනිකොණදිග ආසියාවේ පළමු නිල් පිහිනුම් කකුළු ධීවර කර්මාන්තය වන අතර සමුද්‍රීය භාරකාරත්ව මණ්ඩලයේ ධීවර ප්‍රමිතියට එරෙහිව (2020 මැයි) 0.80 වැඩි ලකුණු ලබාගත් ධීවර කර්මාන්තයද වේ.

නිල් පිහිනුම් කකුළු තොගයේ ජීව විද්‍යාත්මක තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම

පෝෂ්ඨ ඛනික ආශ්‍රිත නිල් පිහිනුම් කකුළු තොගය පිළිබඳ 6 වන වාර්ෂික තක්සේරුව 2020 නොවැම්බර් 17 සහ 2021 මාර්තු 31 අතර සිදු කරන ලදී. COVID-19 හේතුවෙන් ගොඩබදුම් මධ්‍යස්ථාන, ධීවරයින් සහ කකුළුවන් වෙත ප්‍රවේශ වීම කිහිප වතාවක්ම බාධා විය. ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ (DFAR) දිස්ත්‍රික් ධීවර කාර්යාලයේ (DFO) නිලධාරීන් හා පෙලජ්කොස් පුද්ගලික සමාගමේ නිලධාරීන් විසින් යාපනය, කිලිනොච්චිය සහ මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයන්හි දත්ත රැස් කරන ලදී. ධීවර ප්‍රජාවන් සහ මුහුදු ආහාර නිෂ්පාදකයින්, විශේෂයෙන් ටැප්‍රොබේන් මුහුදු ආහාර සමූහය (TSP) දත්ත රැස් කිරීම සඳහා DFAR සහ පැලජ්කොස් වෙත සක්‍රීයව සහයෝගය දැක්වූහ.

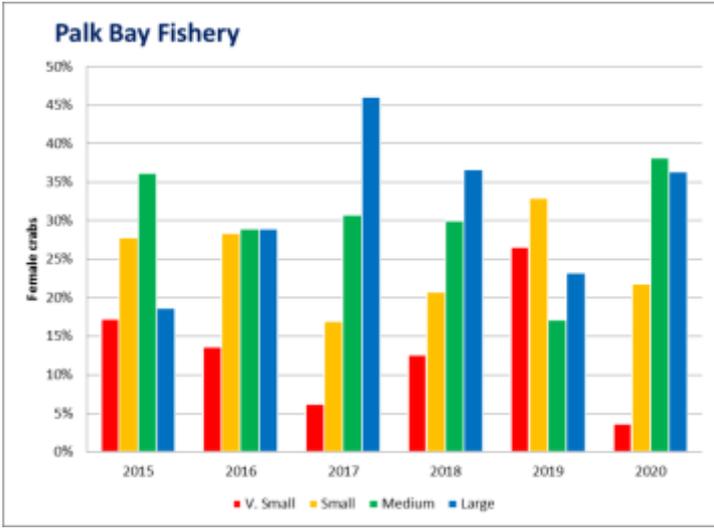
දින 18 ක කාලයක් තුළ ගොඩබදුම් මධ්‍යස්ථාන 18 කදී ගැහැණු කකුළුවන් 7,704 ක් මනිනු ලැබීය. කකුළුවන් මනිනු ලැබුවේ උතුරේ ඩෙල්ෆී ධූපතේ (යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ) සිට පෝෂ්ඨ ඛනික සහ මන්නාරම දකුණේ තලෙයිමන්නාරම (මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය) දක්වා ය. Barefoot Ecologist's Toolbox යෙදුම උපයෝගී කරගනිමින් තොගයේ ඇතිවීමේ විභවය (SP) තක්සේරු කරන ලදී. 6 වන වාර්ෂික කොටස් තක්සේරුවේ ප්‍රතිඵලවලින් පෙනී යන්නේ 2020 දී පෝෂ්ඨ ඛනික පිහිටි නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් තොගයේ ජීව විද්‍යාත්මක තත්ත්වය ඉතා හොඳ මට්ටමක පැවති බවයි (SP = 45%).

- 2015** 32%
- 2016** 44%
- 2017** 47%
- 2018** 45%
- 2019** 42%
- 2020** 45%

පෝෂ්ඨ ඛනික පිහිටි නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් තොගයේ ජීව විද්‍යාත්මක තත්ත්වය (එනම් බිහිවීමේ විභවය) 2019 දී 42% සිට 2020 දී 45% දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. 2020 කොටස් තක්සේරුවේ ප්‍රතිඵලවලින් ඇඟවෙන්නේ ධීවර කර්මාන්තය ඉලක්ක යොමු ලක්ෂණ (TRP = 30%) ට ඉහළින් පවතින බවයි. - 40%), 30% - 40% ක් බෝ වීමේ හැකියාව ජීව විද්‍යාත්මකව තිරසාර ධීවර කර්මාන්තයකට සමාන වේ. ධීවර කටයුතු සඳහා වන සීමා යොමු ලක්ෂණය (LRP) 20%ක් පමණ බෝ කිරීමේ හැකියාවකි. බෝවීමේ හැකියාව පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුව 20%ට වඩා අඩු වුවහොත් නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් තොගය ජීව විද්‍යාත්මකව පවත්වා ගත නොහැකි වනු ඇත.

අල්ලා ගැනීමේදී ගැහැණු නිල් පිහිනුම් කකුළුවන්ගේ හි සාමාන්‍ය ප්‍රමාණය 141 mm (191 g) විය. සාමාන්‍යයෙන් කකුළුවන්ගේ ප්‍රමාණය 97 mm සිට 196 mm (55g - 405 g) දක්වා පරාසයක පවතී. මනිනු ලැබූ ගැහැණු කකුළුවන්ගෙන් 35% ක් 1 ශ්‍රේණියට (> 200 g) අයත්විය. මනිනලද කකුළුවන්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් 2 ශ්‍රේණිය (41% / 150g - 199g) යටතට ගැනුණි. කකුළුවන්ගෙන් 22% ක් කුඩා ප්‍රමාණයට එනම්

3වන ශ්‍රේණියට අයත් විය (100g - 149g). 2020 දී පෝෂ්ඨ ඛනික ධීවර ක්‍රියාකාරකම් වලින් අල්ලා ගත් කකුළුවන්ගෙන් 2% ක් පමණක් ඉතා කුඩා විය (4 ශ්‍රේණියට <99 g).

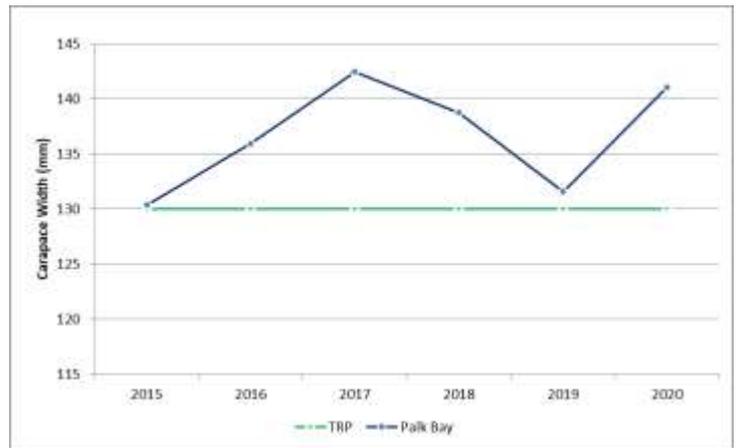

පෝක් බොක්කෙහි සැපයුම් දාමයන්හි ඉතා කුඩා (4 ශ්‍රේණියට : <99 g) කකුළුවන් විශාල සංඛ්‍යාවක් ගැන 2017 දී ධීවරයින් සහ මුහුදු ආහාර නිෂ්පාදකයින් විසින් මූලිකම අවධානය යොමු කරන ලදී. 2018 වසර පුරාම මෙම ගැටලු පැවතුනි. 5 වන වාර්ෂික කොටස් තක්සේරුවේ ප්‍රතිඵල අනුව එය තහවුරු විය. 2019 දී පෝක් බොක්කේ ධීවර ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රිතව ඉතා කුඩා කකුළුවන් මිලදී ගැනීම ඇත්තෙන්ම සැලකිය යුතු ගැටළුවක් වී තිබුණි (වම බලන්න).

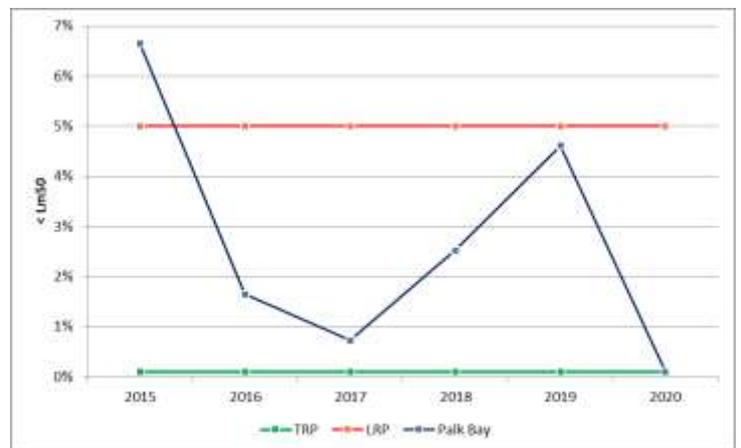
උදාහරණයක් ලෙස කිලිනොච්චිය දිස්ත්‍රික්කයේ 2019 වර්ෂයේදී මනිනලද නිල් පිහිනුම් කකුළුවන්ගෙන් ගෙන් 38% ක් 4 ශ්‍රේණියට (<99 g) ට අයත් විය. මෙම කකුළුවන්ගෙන් 20% ක් නොමේරූ අය වූහ. 2020 දී මුහුදු ආහාර නිෂ්පාදකයින් විසින් වගකීමෙන් මිලදී ගැනීම වෙත ආපසු යාම හේතුවෙන් වසර අවසානය වන විට සැපයුම් දාමයන්හි ඉතා කුඩා කකුළුවන් සීග්‍ර ලෙස අඩු විය. පෝක් බොක්කේ ධීවර කර්මාන්තයේ 6 වන වාර්ෂික කොටස් තක්සේරුවේදී මනිනු ලැබූ කකුළුවන්ගෙන් 2% ක් පමණක් 4 ශ්‍රේණියට (<99 g) ට ඇතුළත් විය. මෙම කකුළුවන්ගෙන් 1% ක් පමණක් නොමේරූ අය වූහ. සැපයුම් දාමයන්හි ඉතා කුඩා / නොමේරූ සහ 4 ශ්‍රේණියේ කකුළුවන්ගේ අඩුවීම 2020 දී ධීවර කර්මාන්තය සඳහා ඇතිවීමේ විභව ප්‍රතිඵලය (45%) ප්‍රතිසාධනය කිරීමේදී පිළිබිඹු වේ.

පෝක් බොක්ක ආශ්‍රිත ධීවර කටයුතු වලින් ඇති වන බලපෑම තක්සේරු කිරීමට සරල ක්‍රම: 2021 මුල් භාගයේදී FIP විසින් 2015 සිට පෝක් බොක්කේ ධීවර කර්මාන්තයෙන් එකතු කරන ලද දත්ත සඳහා සරල දිග පදනම් කරගත් ක්‍රම හතරක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එහි අදහස වූයේ ධීවරයින්ට තොගයට ඇති විය හැකි බලපෑම පිළිබඳව FIP සාමාජිකයින්ට විවිධ දෘෂ්ඨි මාලාවක් ලබා දීමයි.

(1) කාලානුරූපීව කකුළුවන් අල්ලා ගැනීමේ සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයේ වෙනස් වීම මගින් ඇඟවෙන්නේ කකුළු ගහනයේ ප්‍රමාණය නියත ද වැඩි ද යන්න ය. තිරසාර ධීවර කටයුතු සඳහා වන TRP යනු ස්ථාවර හෝ වැඩි වන පරා වක්‍රයක් වන අතර එය තිරසාර ප්‍රතිඵලයක් පෙන්වනු ලබයි. පරා වක්‍රයේ අඩුවීමෙන් පෙන්වනු ලබන්නේ කකුළුවන් ඇල්ලීමේ බලපෑම සමහර විට තිරසාර නොවන බවයි (Fairtrade USA, 2014¹). පෝක් බොක්කේ ධීවර ක්‍රියාකාරකම් මගින් අල්ලා ගන්නා ලද සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයේ නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් 2015, 2016 සහ 2017 දී වැඩි වූ අතර එයින් ඇඟවෙන්නේ කකුළු ධීවර ක්‍රියාකාරකම් තිරසාර බව ය. 2018 සහ 2019 දී අල්ලා ගන්නා ලද කකුළුවන්ගේ සාමාන්‍ය ප්‍රමාණය අඩු වූ අතර එය තිරසාර නොවන ධීවර ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පෙන්වනු ලබයි. ධීවර කළමනාකරණය තුළ සිදු කළ වැඩි දියුණු කිරීම් පිළිබිඹු කරමින් කකුළුවන්ගේ සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයේ අඩුවීම 2020 දී ආපසු හරවන ලදී.

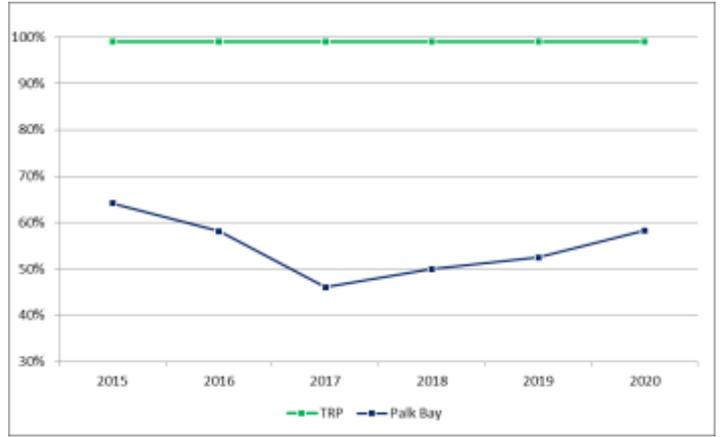

(2) අල්ලා ගැනීමේදී නොමේරූ නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් ප්‍රතිශතය යනු පළමු පරිණත වීමේදී (L_{m50}) සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අඩු කකුළුවන්ගේ ප්‍රතිශතයේ මිනුමකි. තිරසාර ධීවර කටයුතු සඳහා වූ TRP යටත් ව අල්ලා ගැනීමේදී නොමේරූ නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් ප්‍රතිශතය (0%) වන අතර එමඟින් කකුළු ගහනයෙන් 100% ක් පමණ සෞඛ්‍ය සම්පන්න අභිජනන තොගයක් පවත්වා ගැනීමට හෝ කකුළුවන් තොගය නැවත ගොඩනැගීමට අල්ලා ගැනීමට පෙර අවම වශයෙන් එක් වරක්වත් අභිජනනය කිරීමට ඉඩදිය යුතුය (Froese, 2004²). අල්ලා ගැනීමේදී නොමේරූ නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් සඳහා LRP ලෙස FIP දැනට 5% ක් යෝජනා කරයි. පෝක් බොක්කෙහි ධීවර කටයුතු වලින් 6.6% ක් නොමේරූ කකුළුවන් ය. එය 2015 (6.6%); LRP වලට තරමක් ඉහළින් විය. අල්ලා ගැනීමේදී නොමේරූ කකුළුවන්ගේ ප්‍රතිශතය 2016 දී සහ ඉන් පසුව LRP වලට වඩා අඩු විය. 2020 දී පෝක් බොක්කේ (0.1%) නොමේරූ කකුළුවන්ගේ ප්‍රතිශතය තිරසාර ධීවර කර්මාන්තය සඳහා වන TRP වලට සමාන විය.

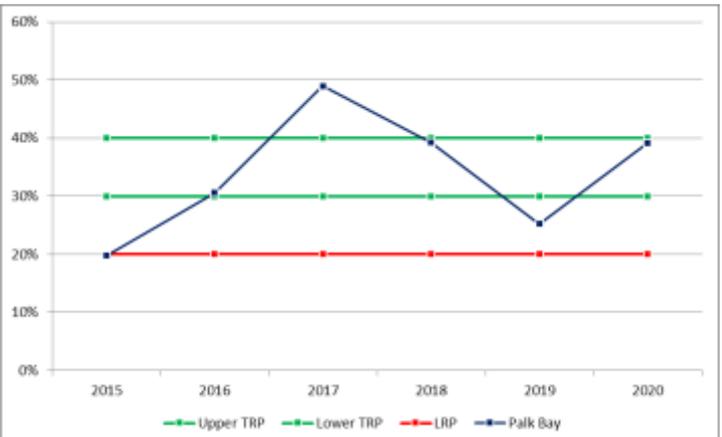

¹ Fairtrade USA, 2014. Capture Fisheries Standard. Version 1.0 Fair Trade USA, December 2014
² Froese, 2004. Keep it simple: three indicators to deal with overfishing. Fish & Fisheries 2004, 5, 86-91

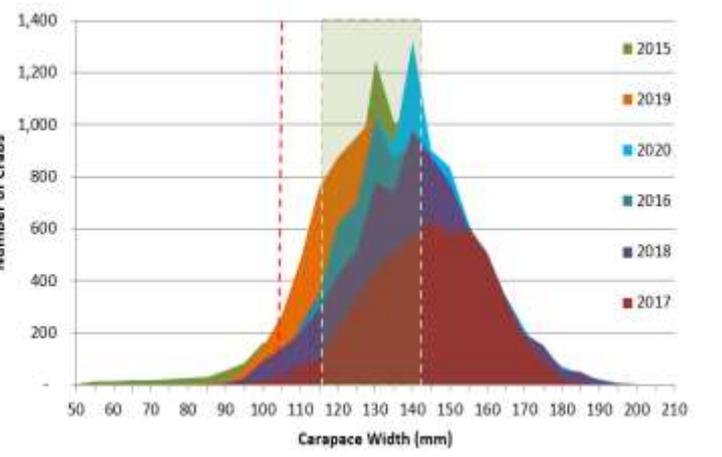
(3) ප්‍රශස්ථ ප්‍රමාණයෙන් අල්ලා ගත් නිල් පිහිනුම් කකුළුවන්ගේ ප්‍රතිශතය මනිනු ලබන්නේ ප්‍රශස්ථ දිගින් (L_{opt}) අල්ලා ගන්නා ලද නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් ප්‍රතිශතය ලෙස ය, එනම් ලබා දී ඇති අසම්පූර්ණ වසරට අදාළ නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් සංඛ්‍යාව සාමාන්‍ය තනි සතෙකුගේ බරින් ගුණ කළ හැකි උපරිම අගය වන අතර එමඟින් උපරිම අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිය (Froese, 2004). තිරසාර ධීවර කටයුතු සඳහා වන TRP යනු අල්ලා ගැනීමේදී නිල් පිහිනුම් කකුළුවන්ගෙන් 100% ක් ප්‍රශස්ථ දිගින් $\pm 10\%$ දක්වා වෙනස් වීමයි. බෙවර්ටන්ට (1992)³ පසු $L_{opt}=3L_{inf} (3+MK^{-1})^{-1}$ සූත්‍රය භාවිතා කරමින් පෝක් බොක්කෙහි නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් සඳහා ප්‍රශස්ථ දිග 130 mm ක් ලෙස ගණන් බලා ඇති අතර එය 117 සිට 143 mm වේ. 2015 සහ 2020 අතර කාලය තුළ පෝක් බොක්කෙහි නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් අල්ලා ගැනීම වලින් අඩකටත් වඩා ප්‍රමාණයක් ප්‍රශස්ථ ප්‍රමාණයට හසු වී ඇති අතර, 2017 දී ගැහැණු නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් 46% ක ප්‍රමාණයක් 117 ත් 143 mm ත් අතර විය.

(4) අල්ලා ගැනීමේදී විශාල අභිජනකයින්ගේ ප්‍රතිශතය මනිනු ලබන්නේ අල්ලා ගැනීමේදී වයස්ගත, විශාල ගැහැණු නිල් පිහිනුම් කකුළුවන්ගේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ය, එනම් ප්‍රශස්ථ දිග + 10%ට වඩා විශාල ප්‍රමාණයේ කකුළුවන් ය. තිරසාර ධීවර කර්මාන්තය සඳහා වන TRP කළමනාකරණ තත්ත්වය මත රඳා පවතී: ඉලක්කය වනුයේ විශාල අභිජනකයින් (0%) ක් අල්ලා ගැනීමට නොහැකි වන පරිදි ධීවර උපාය මාර්ගයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම ය. එවැනි උපාය මාර්ගයක් නොතිබුණේ නම් සහ එම තොගයේ කොටස් වල වයස සහ ප්‍රමාණයේ ව්‍යුහය පිළිබිඹු වේ නම්, 30% - 40% විශාල අභිජනකයින්ගේ වටිනාකම් සෞඛ්‍ය සම්පන්න වයස් ව්‍යුහයක් සහ අපේක්ෂිත TRP නියෝජනය කරන අතර 20%(LRP) ට වඩා අඩු වනු ඇත (Froese, 2004). සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණක් ලෙස පෝක් බොක්කෙහි වයස්ගත, විශාල ගැහැණු නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් ප්‍රතිශතය 2015 වසරේ LRP සිට ක්‍රමාණුකූලව 2017 TRP දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. පෝක් බොක්කේ වයස්ගත, විශාල ගැහැණු කකුළුවන්ගේ ප්‍රතිශතය 2018 සහ 2020 අතර TRP වටා උච්චාවචනය වූ බව පෙන්නුම් කරන අතර එය විශාල අභිජනකයින් තොගයේ සෞඛ්‍ය සම්පන්න වයස් ව්‍යුහය පෙන්නවයි. පෝක් බොක්කේ ධීවර කටයුතු වලදී ධීවරයින් වයස්ගත, විශාල ගැහැණු කකුළුවන් අල්ලා ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා දැනට උපාය මාර්ග නොමැත.

වසර හයක සාරාංශය (2015-2020): 2015 සහ 2020 අතර කාලය තුළ පෝක් බොක්කේ ගැහැණු නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් 44,813 ක් මනිනු ලැබීය. 2015 සිට අල්ලා ගැනීමේදී සාමාන්‍ය නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් ප්‍රමාණය වැඩි වී ඇත. පළමු පරිණත වීමේදී ප්‍රමාණයට වඩා කකුළුවන්ගේ දිග 2.5% ක් පමණක් අඩු විය (104 mm) . පසුගිය වසර හය තුළදී අල්ලා ගත් කකුළුවන්ගෙන් 44.7% ක් ප්‍රශස්ථ ප්‍රමාණයෙන් විය (117 mm සිට 143 mm). වයස්ගත ගැහැණු විශාල අභිජනකයින් අල්ලා ගැනීමෙන් තවත් 32.8% ක් සෑදී ඇත. පසුගිය වසර හය තුළ පෝක් බොක්ක ධීවර කර්මාන්තයෙන් එකතු කරන ලද දත්ත වලට සරල දිග පදනම් කරගත් ක්‍රම හතරක් යෙදීමෙන් ඇඟවෙන්නේ 2015 සිට ධීවර කටයුතු සඳහා කකුළුවන් තොගයේ බලපෑම ජීව විද්‍යාත්මකව තිරසාර බව ය.

නිල් පිහිනුම් කකුළු ධීවර කර්මාන්තයේ පාරිසරික තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම

ඉලක්ක ගත නොවන විශේෂයන්ට පාරිසරික බලපෑම්: 2021 මුල් භාගයේදී ඉලක්ක ගත නොවන විශේෂ කෙරෙහි ධීවර කාර්යයන් දෙකේ බලපෑම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නව තොරතුරු හෝ දත්ත රැස් කිරීම හෝ විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු නොවීය.

සාගර වාසස්ථාන කෙරෙහි පාරිසරික බලපෑම්: 2021 මුල් භාගයේ දී සාගර වාසස්ථාන කෙරෙහි ධීවර කාර්යයන් දෙකේ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නව තොරතුරු හෝ දත්ත රැස් කිරීම හෝ විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු නොවීය.

³ Beverton, R. J. H. (1992). Patterns of reproductive strategy parameters in some marine teleost fishes. *J. of Fish Biology* 41, 137–160
⁴ Adrian Horodyck, pers. comm.

ධීවර කළමනාකරණය වැඩි දියුණු කිරීම

ධීවර කර්මාන්තයට සුවිශේෂී කළමනාකරණ පද්ධති: නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් ඇල්ලීම සඳහා වූ කෙටුම්පත් රෙගුලාසි 2021 මාර්තු මාසයේදී ධීවර හා ජලජ සම්පත් ඇමති ගරු ඩග්ලස් දේවානන්දා මහතා අනුමත කරන ලදී. මෙම රෙගුලාසිය අප්‍රේල් මාසයේදී DFAR හි අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී. නව රෙගුලාසිය මඟින් මුහුදු ආහාර අපනයනකරුවන් සහ ඔවුන්ගේ නියෝජිතයින් සඳහා අවම දැල් ප්‍රමාණයක් (4½' / 114.5 mm) සහ නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් ඇල්ලීම සඳහා උපරිම තුල් පොටවල් ප්‍රමාණයක් (6 ply) සහ අවම මිලදී ගැනීමේ බරක් (100g) යෝජනා කරයි. නව රෙගුලාසි ගරු ඇමතිතුමා විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට පෙර නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රතිචාර සඳහා DFAR බලා සිටී.

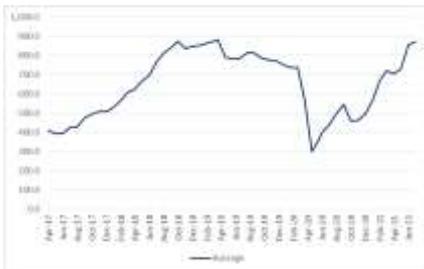
රජයේ කොවිඩ් -19 ප්‍රොටෝකෝලයන්ට අනුකූලව ධීවර කළමනාකරණය සහ දත්ත අඩු ප්‍රමාණයක් සහිත ධීවර කටයුතු සඳහා තොග තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳ තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන් හයෙන් පළමුවැන්න මැයි මාසයේදී කිලිනොච්චිය DFO හිදී පැවැත්විණි. කිලිනොච්චි DFO හි නිලධාරීන් හය දෙනෙක් මෙම දෙදින වැඩසටහනට සහභාගී වූහ (දකුණ බලන්න). මෙම වැඩසටහන් වලට ඕස්ට්‍රේලියානු රජයේ විදේශ කටයුතු හා වෙළඳ දෙපාර්තමේන්තුව (DFAT) විසින් කරන ලද කලාපීය ආර්ථික මූලපිරීමක් වන වෙළඳපල සංවර්ධන පහසුකම (MDF) විසින් සම මූල්‍යකරණය කරනු ලැබේ. දින දෙකක වැඩසටහන මඟින් ධීවර කළමනාකරණය සඳහා වූ අරමුණු හඳුන්වා දෙයි; නිල් පිහිනුම් කකුළුවන්ගේ ජීව විද්‍යාව සහ පරිසර විද්‍යාව; සරලව පාදක කරගත් තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රම හතරක් සහ LB-SPR, Barefoot Ecologist's Toolbox යෙදුම හරහා නිල් පිහිනුම් කකුළුවන්ගේ දිග පිළිබඳ දත්ත ක්‍රියාත්මක කරන 'අත්හදා බැලීම්' ප්‍රායෝගික සැසියක් ද මෙයට ඇතුළත්ය. මෙම වැඩසටහන මඟින් අස්වනු උපාය මාර්ග, යොමු ලක්ෂ්‍ය සහ අස්වනු පාලන නීති සහ කළමනාකරණ මෙවලම් සහ 2021 වගකීම් සහිත ධීවර කර්මාන්තයේ වර්ධන මාර්ග අනුකූලතා සමීක්ෂණය සඳහා සැලසුම් සැසියක් ඇතුළු සරල ධීවර කළමනාකරණ සැලසුම් හඳුන්වා දෙයි.

සැපයුම් දාමයන්හි ආර්ථික සමානාත්මතාවය සහ සමාජ වගකීම වැඩි දියුණු කිරීම

ආර්ථික සාධාරණත්වය: උතුරු ඇමරිකාවේ සිග්‍රඩ් වොච් පාරිසරික නිර්දේශිත නිල් පිහිනුම් කකුළු නිෂ්පාදන සඳහා පාරිභෝගික ඉල්ලුමක් නොමැති වීමෙන් අදහස් කරන්නේ පෝෂ් බොක්ක සහ මත්නාරම් බොක්ක ආශ්‍රිතව සිටින එක්සත් ජනපද ආනයනකරුවන්, ශ්‍රී ලාංකික නිෂ්පාදකයින් සහ කුඩා පරිමාණ නිල් පිහිනුම් කකුළු ධීවරයින්ට 2021 මුල් භාගය වන විටත් දකුණු හා අග්නිදිග ආසියාවේ එකම පාරිසරික නිර්දේශිත නිල් පිහිනුම් කකුළු නිෂ්පාදන ලෙස තවමත් පරිසර හිතැති උපරිම මිලක් උත්පාදනය කිරීමට නොහැකි වී ඇති බවයි.

සමාජ වගකීම: වාර්තා කරන කාලය තුළදී ශ්‍රී ලංකා නිල් පිහිනුම් කකුළු නිෂ්පාදන සඳහා සැපයුම් දාමයන්හි සමාජ වගකීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා FIP විසින් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ක්‍රියාත්මක නොකළේය.

කොවිඩ් -19: උතුරු ඇමරිකාවේ සහ යුරෝපයේ නිල් පිහිනුම් කකුළු නිෂ්පාදන සඳහා පාරිභෝගික ඉල්ලුම අඩු වීම හේතුවෙන් පෝෂ් බොක්ක ධීවර කර්මාන්තයේ සමුපකාර 18 ක් විසින් එකතු කරන ලද මිල දත්ත වලට අනුව, කොවිඩ් -19 වසංගතය හේතුවෙන් 2020 ජනවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා කාලය තුළ වෙරළ මිල ගණන් නියුතු ලෙස පහත වැටීමට (- 60%) හේතු විය. 2020 ජූනි මාසයේදී වෙරළ මිල යථා තත්ත්වයට පත් වීමට පටන් ගත්තේය (- 46%). කෙසේ වෙතත්, පෝෂ් බොක්ක ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයේ නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් සඳහා සාමාන්‍ය වෙරළ මිල 2021 ජූනි මාසයේදී 2019 ජනවාරි මාසයේ සාමාන්‍ය වෙරළ මිලට වඩා අඩු (- 15%) විය.

ජාතික ධීවර ආයතනයේ කකුළුවන් කවුන්සිලය 2013 සිට එෆ්.අයි.පී හි අඛණ්ඩ සහ නොමසුරු සහයෝගය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ නිල් පිහිනුම් කකුළු එෆ්.අයි.පී එකම ආයතනික සාමාජික - **ටැප්‍රොබේන් සිග්‍රඩ් සමූහ පුද්ගලික සමාගම** - ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු ආහාර අපනයනකරුවන්ගේ සංගමය, ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සහ මත්නාරම් දෝණියෙහි සහ පෝෂ් බොක්කෙහි පිහිටි නිල් පිහිනුම් කකුළු ධීවර ප්‍රජාවන් අඛණ්ඩව කෘතඥ වන අතර ශ්‍රී ලංකා **නිල් පිහිනුම් කකුළුවන් පිළිබඳ මෙම පුවත් හසුන** සංස්කරණයේ විස්තර කර ඇති එක් ක්‍රියාවකට සම මූල්‍යකරණය ලබා දීම ගැන එෆ්අයිපී සාමාජිකයින් වෙළඳපල සංවර්ධන පහසුකමට ස්තූතිවන්ත වෙති.

නිල් පිහිනුම් කකුළු පුවත් හසුන පහලොස්වන සංස්කරණයන් මෘදු පිටපත් ඉංග්‍රීසි, සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවෙන් www.pelagikos.lk වෙබ් අඩවියෙන් ලබා ගත හැකිය. නැතහොත් ඔබට පුවත් හසුන පිටපත් සහ එෆ්අයිපී (FIP) පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු මෙම විද්‍යුත් තැපෑලෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකිය steve@pelagikos.lk